

Bendt Bendtsens grundlovstale

Taler

Bendt Bendtsen
Økonomi- og Erhvervsminister

Dato

5. juni 2004

Sted

Roskilde, Kastelet og i Svanninge
Bakker

1 Vi lever i en foranderlig verden.

5

En verden, hvor globaliseringens vinde blæser med orkanstyrke, og hvor behovet for at være dansk og føle sig national, måske aldrig har været større.

10

Det er i dag mindre end en måned siden, at vi for alvor mærkede nationalfølelsen komme væltende op i os.

15

Og vi nød det i fulde drag.

20

Vi festede, og vi delte glæden med kronprins Frederik, da han blev viet med sin australske udkårne, kronprinsesse Mary.

25

Vi kunne slet ikke få nok af fest, galla og de royale skikke og traditioner.

30

35 Vi tog opstilling i gaderne.

40 Vi sad klistrede til tv-skærmene, og vi nød synet, da det forelskede par sagde ja til hinanden i kirken.

45 Vi nød deres tur i den åbne karet gennem menneskemylderet i Københavns gader med Dannebrog og det australske flag side om side.

50 Vi var på en og samme tid både nationale og internationale.

55 Det fik følelserne op i os.

60 Det gjorde os stolte af det danske monarki og dets rummelighed over for andre kulturer.

65 Det var så konservativt, som det overhovedet kunne være.

70

De røde og hvide farver og vores kommende regentpar fik mange til at knibe en
75 tåre.

80 Ja, det var et sandt eventyr.

85 For hvad er mere dansk end vores kongehus, Dannebrog, de røde og hvide
farver og så den grundlov, som vi alle er samlet for fejre i dag.

90

Alt sammen er det med til at føle os konservative, og give os national identitet
og samlingskraft i en ellers foranderlig og globaliseret verden.

95

For kun femten år siden så verden helt anderledes ud.

100

Europa var delt af et jerntæppe, og begreber som IT, personlige computere og
digitalisering var stadig fremmedord.

105

Ingen talte den gang om globalisering og internationalisering.

110

Verden var på mange måder lettere den gang.

115

Berlinmuren medvirkede til at gøre verden sort og hvid.

120

125 Der var kommunisternes planøkonomiske verden på den ene side, og der var de frie demokratier på den anden side.

130 Der var Warszawapagten, og der var NATO.

135 Der var de undertrykte befolkninger, og der var de frie mennesker, der kunne rejse, hvorhen de ville på vores side af hegnet.

140

Med Berlinmurens fald i november 1989 slap de østeuropæiske be-folkninger ud af deres fodlænker.

145

Den frie verden havde sejret.

150

De frie markeds kræfter havde demonstreret deres overlegenhed over for statsøkonomien, og i dag er sovjetkommunismen blot en parentes i verdenshistorien, selv om enkelte lande fortsat bekender sig til den totalitære ideologi.

160

Statuer er blevet væltet.

165

Kun en enkelt Lenin-statue i et hjørne på Arbejdermuseet vidner nu om fortidens menneskeundertrykkelse i det gamle Sovjetunionen.

170

For mig er statuen en skamplet, lige som de statuer, der blev væltet af Saddam Hussein var det.

175

Symboler på årtiers ondskab, menneskeforagt og massedrab.

180

Derfor er der ekstra god grund til at glæde sig over, at EU's stats- og regeringschefer ved topmødet i København for mindre end to år siden traf en historisk beslutning.

185

190

Her blev det besluttet at optage 10 nye lande i EU.

195

Primært lande som tidligere hørte til bag jerntæppet.

200

Med EU-udvidelsen er lande som Polen, Estland, Letland, Litauen, Tjekkiet og Slovakiet nu blevet medlemmer af den europæiske union.

205

De er blevet en del af den frie verden.

210

De har omsider fået deres selvstændighed tilbage, og de har nu igen fået rum til at føle sig nationale og udvikle sig som selvstændige nationer.

215

Fri fra Kreml og det kommunistiske politbureaus konstante undertrykkelse, og i stedet er de blevet medlemmer af en klub af selvstændige og frie nationer.

220

Om godt og vel en uge skal danskerne og de øvrige befolkninger i EU stemme til

Europa-Parlamentet.

230

Her skal de danske vælgere finde de 14 mænd og kvinder, som de vil have til at repræsentere sig i parlamentet, hvor de for første gang kommer til at sidde side om side med repræsentanter fra de tidligere østlande.

235

Det er historisk. Det havde ingen troet muligt for bare 10 år siden.

240

Det er derfor også mit håb, at danskerne i stort tal vil benytte sig af chancen for at påvirke den europæiske udvikling.

245

Tidligere har stemmeprocenterne ligget på beskedne ca. 50 pct.

250

255 Lad nu benytte chancen til at vise, at vi tror på EU, som det fundament vi fremover skal bygge det europæiske hus på.

260 Det hus og det fællesskab, som skal sikre fred og stabilitet i et Europa, hvis historie ellers er fyldt med krig og ufred.

265

Lade os bruge stemmesedlen til at vise respekt for demokratiet – ikke mindst over for de nye lande, for hvem demokratiet stadig er en ny og forholdsvis uprøvet styreform.

270

Derfor skal der lyde en klar appel her på grundlovmødet i dag.

275

Benyt Jeres ret til at stemme næste søndag, og så gør det selvfølgelig ikke noget, at I stemmer på en konservativ kandidat.

280

285 Et konservativt Europa vil således være med til den nødvendige balance, der gør, at det europæiske projekt udvikler sig under hensyn til både den personlige frihed og til fællesskabet.

290

Et konservativt Europa er nemlig, hvad der er brug for i en tid, hvor både socialismen og liberalismen har spillet fallit over for fremtidens udfordringer.

295

For mig handler EU derfor om:

300

At give større frihed til den enkeltes udfoldelse.

305

At give større frihed til virksomhederne til at konkurrere i det åbne indre marked til gavn for de europæiske forbrugere.

310

At styrke det europæiske fællesskab med henblik på at løfte de svageste lande.

315

At styrke fællesskabets muligheder for at løse de grænseoverskridende problemer, såsom miljø, kriminalitet og den kujonagtige terror, som rykker stadig tættere på os og som for nylig kostede næsten 200 uskyldige mennesker livet i Madrid.

320

325

Vi skal derfor ikke være bange for EU og den igangværende globalisering.

330

Den rummer både udfordringer og muligheder.

335

Vi skal i stedet betragte EU som et europæiske redskab, der skal løse en række større problemer, som de enkelte medlemslande er for små til at løse alene.

340

345 Miljøproblemerne kender således ingen grænser.

350 Bekæmpelse af international terrorisme er i dag et fælles anliggende, som skal
bekæmpes med alle midler.

355

Flygtninge og asylansøgere fra verdens fattige og udsatte områder er tilsvarende
problemer, der bedst egner til at blive løst inden for et større fællesskab.

360

Vi hverken kan eller skal derfor til at skrue tiden tilbage.

365

Til den gang Danmark lignede et romantisk glansbillede, der er taget ud af en
Morten Korch-roman.

370

Det ville indebære et velfærdstab for alle, der er helt ubeskriveligt.

375

Det er hverken ønskeligt eller muligt.

380

385 EU og globaliseringen giver i stedet Danmark nye muligheder, som jeg er sikker på, også vil styrke vores fælles nationale værdier.

390 Som vil få os til at rykke sammen, som vi så det under det royale bryllup.

395 Danmark har altid bygget sin velstand på åbenhed og på international samhandel.

400 Globaliseringen er derfor blot en naturlig fortsættelse af de seneste århundredes udvikling.

405

Fra dengang innovative handelsfolk drog ud i det ukendte for at hjembringe velstand, og fra dengang pionerer, som C.F. Tietgen og H.N. Andersen, så mulighederne i de fjerne eksotiske lande.

410

415 For ikke så længe siden sendte Danmarks Radio en udsendelsesrække med Troels Kløvedal, der viste, hvordan danske købmænd og handelsskibe for flere hundrede år siden hjembragte te, krydderier og porcelæn fra Kina.

Det var dengang med til at øge den danske velstand.

425

Det er det også i dag, når danske virksomheder handler og etablerer sig i lande som f.eks. Kina og Indien, hvor produktionsomkostningerne er lavere end herhjemme.

430

Det er i dag med til at skabe velstand både ude og hjemme.

435

Jeg forstår godt, at mange har svært ved at forene sig med globaliseringen og EU, når de måske efter mange års tro tjeneste må se deres job blive flyttet til et andet land.

440

445

Jeg forstår godt, at det kan være med øge frygten for det fremmede og for globaliseringen.

450

At globaliseringen på umiddelbart svækker nationalfølelsen.

455

Men løsningen er ikke at opbygge nye toldmure i verden og grave sig ned i national selvtilstrækkelighed.

460

Danmark kan ikke leve i en osteklokke.

465

Vi er afhængige af verden omkring os.

470

475 Det er kun gennem viden, åbenhed og samhandel, vi kan sikre vores egen velstand og dermed også den sunde nationalfølelse.

480 Uden velstand forsvinder forudsætningerne for national sammenhold.

485 Uden velstand gødes jorden i stedet for den snæversynede og golde nationalisme, som vi ved fører til krig og ufred.

490

Det har verden set alt for mange eksempler på.

495

EU er derfor det bedste redskab til at styrke den nationalfølelse, som det for os Konservative er så vigtig at stå vagt om.

500

EU er det redskab, der kan være med til løse de tværnationale opgaver, og som giver de enkelte lande plads og rum til at udvikle sine demokratier og løse de borgernære problemer.

510 EU er derfor et redskab, vi skal bruge til at styrke de danske værdier.

515 Styrke vores kulturværdier, vores viden og vores miljøer.

520 EU er derfor nødvendig for at sikre den velstand, der giver råd til mere velfærd.

525 På topmødet i Dublin om et par uger vil landene med stor sandsynlighed blive enige om en ny europæisk traktat.

530

En traktat, som også kommer til folkeafstemning i Danmark og i en række andre lande.

535

Jeg ved af bitter erfaring, at der er partier og bevægelser, som vil se ethvert nyt udspil fra EU som et folkeligt overgreb.

540

At de vil advare imod den nye traktat, og at de vil forsøge at bilde befolkningen ind, at EU vil underminere den danske grundlov.

545

Det er partier og nejbevægelser, som ser spøgelse over alt.

550

Bevægelser, der har gjort ”nej” til deres levevej, og hvis udsyn er blokeret af en misforstået internationaliseringsangst.

555

560

Vores grundlov og vores værdier bliver således ikke anfægtet af den nye EU-traktat.

565

Vores grundlov er intakt og skal ikke ændres foreløbigt.

570

For mig at se er den nye EU-traktat derimod et klart fremskridt, som styrker vores og de øvrige medlemslandes selvstændighed.

575

En traktat, der styrker de nationale demokratier.

580

En traktat, der passer fint ind det konservative motto:

585

”Man skal forandre for at bevare.”

590

Derfor er det også vigtigt, at der bliver bred opbakning bag den nye traktat. At befolkningerne i Danmark og de andre europæiske lande ikke lader sig skræmme af ”nejsigernes” løse påstande.

600

For et nej til den nye forfatningstraktat kan meget vel betyde et farvel til EU.

605

Det vil under ingen omstændigheder være i Danmarks interesser.

610

Det vil få dybe konsekvenser for den velstand og den velfærd, som i forvejen bliver hårdt presset som følge af de befolkningsmæssige ændringer og stigende krav til velfærd i de kommende år.

Demokratier over alt i verden skal både vedligeholdes og videreudvikles.

620

Demokratiet er måske ikke perfekt, men det er trods alt, det bedste vi har.

625

Derfor bidrager Danmark også til at udbrede demokratiet til andre lande.

630

Til lande, hvor de mest elementære menneskerettigheder har været fraværende.

635

Danske soldater har nu i mere end et år været udsendt til Irak, lige som vi også er til stede i Afghanistan og på Balkan.

640

Alle steder for sikre den fred og stabilitet, som er nødvendig for at give demokratiet en sund grobund.

645

650

Regeringen besluttede sidste år at deltage i koalitionen mod Iraks daværende diktator, Saddam Hussein.

655

Det var bestemt ikke nogen let beslutning.

660

Ikke desto mindre mener jeg fortsat, det var en moralsk rigtig beslutning. Hvor andre partier nøjes med at tale om frihed, demokrati og menneskerettigheder ved højtidelige lejligheder, havde den borgerlige regering modet til at handle og gå forrest i kampen for de mest almindelige frihedsrettigheder.

670

Saddam Hussein skulle derfor fjernes fra magten, og derfor har jeg det i dag godt med, at han nu er i fængsel og ikke på fri fod.

675

Havde vi i stedet fulgt Lykketoft og Jelveds linje, havde Saddam Hussein stadig terroriseret sit land og sin befolkning.

680

Saddam Husseins massedrab og hans tortur begrunder naturligvis ikke, at amerikanske soldater for nylig er blevet afsløret i at have brugt lignende metoder mod irakiske fanger.

690 Den ene forbrydelse legitimere ikke den anden.

695

Tortur er afskyeligt og forkasteligt, uanset hvem der udfører den.

700

Mord og tortur fylder mig med både vrede og med skam.

705

Regeringen har derfor højt og tydeligt taget afstand fra disse overgreb.

710

De er uforenelige med vores vestlige værdier.

715

De værdier, som er i ånden i vores grundlov.

720

Vi har over for præsident Bush påtalt forbrydelserne, og der er blevet lyttet, selv om det ikke er nogen garanti for, at der ikke dukker nye skandaløse afsløringer op.

725

Vi må kræve, at de skyldige bliver gjort ansvarlige for deres handlinger. At ansvaret bliver forfulgt helt op i systemet, og det ikke blot er folkene på gulvet, som stilles til regnskab for deres handlinger. Sjæl.

730

735

Den 30. juni overgår den politiske styring af Irak til irakerne.

740

Selv om det ikke er nogen sikkerhed for fred, vil det forhåbentligt sammen med et nyt FN-mandat kunne være begyndelsen til varig fredelig løsning.

745

Regeringen har for nylig fået tilslutning til at forlænge de danske soldaters tilstedeværelse i Irak med et ekstra halvt år.

750

For Danmarks vedkommende er der således ingen slinger i valsen.

755

Vi bliver til vores del af arbejdet er gjort færdigt.

760

Globaliseringen og EU giver vores børn og unge en række muligheder, som min generation aldrig har haft.

765

De vil kunne rejse og opleve verden på en helt anden måde end tidligere.

770

775 De vil få mulighed for at uddanne sig og arbejde i udlandet for senere at vende hjem med viden og erfaring i bagagen.

780

De åbne grænser og de seneste årtiers udlændingepolitik er imidlertid ikke uden omkostninger.

785

Det stiller krav til at øger indsatsen for at stå vagt om de danske værdier.

790

Danmark er i dag et multikulturelt samfund.

795

For nyligt så vi reaktionen da vores kultur og vores demokratiforståelse blev udfordret af den fundamentale muslimske organisation Hizb ut-Tahrir, der forsøgte at hverve danske skolebørn helt ned i 10 års alderen.

800

Det støder os, og det skal bekæmpes med alle lovlige midler.

805

Vi skal ikke være tolerante over for intolerancen.

815 Men når det er sagt er det også klart, at kampen imod de fundamentale
fanatikere i de muslimske organisationer skal ske inden for Grundlovens
rammer.

820

Vi ønsker ikke at gå på kompromis med Grundlovens ret til foreningsfrihed,
hverken når det gælder fundamentale muslimer, nazister eller rockere, som
krænker vores værdigrundlag.

825

De skal alle bekæmpes med demokratiske midler.

830

835 Men et grundlovsstridigt forbud mod foreninger, vi ikke bryder os om, vil kun
gøre disse til martyrer og dermed give dem ekstra vind i sejlene.

840 Vi skal derfor konstant være på vagt, og er der beviser for, at de krænker
Grundlovens paragraf 78 om foreningsfrihed, er det lige så klart, at vi ikke skal
tøve et sekund med at skride effektivt ind over for disse antidemokratiske
kræfter i vores samfund.

845

For mig at se er de afskyelige og frastødende.

850

Men vi må aldrig ty til deres egne antidemokratiske midler i forsvaret for
855 demokratiet.

860 Vi påvirkes i dag af fremmede kulturer i en grad, vi aldrig har set før.

865 Satellitter og kabel-tv gør, at fremmede kulturer kommer direkte ind i vores
stuer og årtiers fejlslagen indvandringspolitik bevirker, at der nu bor over
300.000 indvandre og efterkommere af indvandrere fra lande uden for EU i
Danmark. Det er lige knap 6 pct. af hele befolkningen.

870

Fremmede kulturer påvirker derfor vores hverdag.

875

Vores skoler og arbejdspladser.

880

Vi skal ikke grave grøfter mellem danskere og de nye i vores land.

885

890 Men vi skal stå vagt om vores kultur, og vi skal sikre en national
sammenhængskraft i Danmark.

895 Grundlaget for denne sammenhængskraft skal lægges allerede fra barnsben.

900 Det er årsagen til, at vi konservative vil styrke den faglige viden i skoler og
gymnasier.

905 Vi vil undgå, at vores fælles kultur bliver undermineret.

910 At alle kulturer er lige gyldige, og hvormed vores egne danske kulturværdier
ender med at blive ligegyldig.

915 Jeg mener derfor, at der bør indføres bindende læseplaner i det danske
uddannelsessystem. I skoler og gymnasier skal vi have såkaldt kanon, der præcist
definerer, hvilke litterære værker, der skal gennemgås på de enkelte klassetrin.

920

925 Det vil give alle børn uanset herkomst et fælles kendskab til de danske
kulturværdier.

930

Det vil styrke dannelsen, fagligheden og forståelsen af, at der eksisterer blivende værdier, som det er værd at respektere og kæmpe for.

935

Det vil styrke sammenhængskraften og balancen i samfundet.

940

Lad mig til sidst slutte af med at fremhæve et par af regeringens store resultater, som også tjener til at værne om nationalstaten i en foranderlig verden.

945

Regeringen har efter årtiers fejlslagen udlændingepolitik imødekommet befolkningens ønsker om en mere konsekvent linje.

950

Vi har strammet asylreglerne, og vi har strammet familiesammenføringsreglerne.

955

Det var nødvendigt for at værne om vores kulturværdier, vores sprog og vores land.

960

965 Det var også nødvendigt for, at vi nu kan koncentrere indsatsen om at få

stoppet ghettodannelsen og integreret de nuværende indvandrere i vores samfund.

970

Det er vi i fuld gang med nu. Regeringen har netop fremlagt sit udspil.

975

Regeringen har strammet retspolitikken og strafferammerne.

980

Det var nødvendigt for at sikre danskernes tryghed og sikre retsbevidstheden efter årtiers radikal slaphed.

985

Regeringen har netop bevilget 130 mio. kr. ekstra til politiets efterretningstjeneste.

990

995 Det er nødvendigt for at overvåge ekstreme organisationer og foreninger og undgå, at Danmark bliver ramt af den meningsløse terror.

1000

Regeringen har givet danskerne større frihed.

Vi har indført fritvalgsordninger og givet skattelettelser til danskerne.

1010

For første gang i 30 år.

1015

Vi har for nylig gennemført Forårspakken.

1020

Til gavn for væksten og beskæftigelsen, som nu viser klare tegn på fremgang.

1025

Sidst og ikke [mindst] har regeringen netop forhandlet en omfattende kommunalreform på plads.

1030

Det er sket ikke mindst efter pres fra Det Konservative Folkeparti, hvor Poul Schlüter jo allerede helt tilbage i 1988 foreslog at nedlægge amterne.

1035

Reformen skal være med til at sikre borgernes velfærdsydelser i de næste 30 år.

1040

1045 Kommunalreformen gør, at beslutningerne og dermed demokratiet nu rykker tættere på danskerne.

1050

Det er ikke nogen hemmelighed, at jeg gerne ser et bredt forlig bag kommunalreformen.

1055

For os konservative er det afgørende, at få strømlinet den offentlige sektor. Få gjort den mere effektiv og vedkommende for borgerne.

1060

Vi har behov for stærke sygehusregioner. Tiden er løbet fra amterne.

1065

Vi har behov for robuste kommuner.

1070

Vi har behov for, at de handicappede ikke bliver kasterbolde mellem systemerne.

1075

Kommunalreformen viser, at danskerne har fået en handlekraftig borgerlig regering.

1080

1085 En regering, der er optaget af at sikre den danske velfærd, sikre balancen i
samfundet og som står vagt om de danske værdier.

1090

Tak for ordet.

Kilde

Manuskript tilsendt fra taler

1095

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Det Konservative Folkeparti, Grundlovstale

1100

Relateret

Bendt Bendtsens grundlovstale
5. juni 2008

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/bendt-bendtsens-grundlovstale-2004>

1105

1110

1115

1120